

Slangenrage vraagt om duidelijke regels

Van onze redacteur

In Nederland zijn exotische dieren in alle soorten en maten te koop. Het aanbod op internet, beurzen en in winkels is enorm. Terwijl dieren- en opvangcentra gebonden zijn aan tal van eisen voor huisvesting en verzorging kan de particulier met zijn slangen en schildpadden doen en laten wat hij wil, al stopt hij een boa constrictor in een vissenkomp. Controle is er nauwelijks en duidelijke regels zijn er evenmin.

'Hoi, mijn naam is Snake en ik ben op zoek naar een leuk nieuw baasje. Ik ben een koningspython van 1m50,

rigens groot. De Nederlandse winters zijn eigenlijk te koud, maar vindt zo'n schorpioen een warm plekje, bijvoorbeeld in de verwarmingsketel of een computer, dan kan hij prima overleven.

Afgedankt

De meest exotische dieren scharrelen inmiddels in Nederland rond. Luijff kent verhalen van vissers die allerlei variaties schildpadden en zelfs een krokodil voorbij zagen zwemmen. Ooit aangeschaft toen hij nog 'schatting' en klein was, maar inmiddels te groot en gevaarlijk om nog thuis te houden en dus afgedankt. 'Nijlkrokodillen die in gevangenschap zijn geboren mogen gewoon uitgevoerd worden. Maar ook aan dieren die het land van herkomst eigenlijk niet uitmogen, is gemakkelijk te komen. Neem de poecilotheria metallica, een spin zo giftig als de nacht. Die mag officieel India niet uitgevoerd wor-

In een achtertuin in Baarn werd vorig jaar een ontsnapte brilkaaiman teruggevonden. Foto: Serpo

Stoere jongens moeten maar een stoere auto kopen

ik eet graag levende hamsters.' De schrijver van het tekstje dat vorige week op de internetsite Marktplace werd geplaatst vraagt 70 euro voor zijn slang. De eigenaar van een 'hele mooie vrouwtjesboa' hoopt op 160 euro. Op de site gaan ook vogelspinners van de hand ('twee voor 60 euro, compleet met terraria) en pasgeboren calypterus kameleons. Naar krokodillen is het iets langer zoeken. Daarvoor kan de liefhebber terecht bij enkele dierenpecialisten.

In Nederland zijn de meest exotische dieren te koop en het is niet moeilijk om eraan te komen. De liefhebber kan op internet, beurzen en in de winkel kiezen uit een divers aanbod. Eisen worden er niet gesteld aan de koper. Iedereen die zin heeft kan een giftige slang of schorpioen mee naar huis nemen. Het RIVM meldt in zijn jaarverslag over 2002 dat het vooral jonge mannen zijn die dergelijke exotische dieren kopen.

Af en toe gaat er iets mis en verdwijnt er wat. 'Let wel, het zijn meesters in ontsnappen. Zo'n slang is één grote spier. Hij zet kop en staart op de grond en drukt met zijn middenstuk het deksel van de kooi eraf,' vertelt Wil Luijff, beleidsmedewerker exoten bij de Dierenbescherming. Om maar niet te spreken van de terraria met schuifruitjes die nog steeds erg populair zijn bij de liefhebbers. Vooral jonge dieren glippen daar zo lang naar buiten. Hoe gemakkelijk dat gaat bleek vorig jaar toen 35 baby Sahara-schorpioenen ontsnapten uit een terrarium in Brielle. Een steek van zo'n beestje kan dodelijk zijn. De kans dat ze nog leven is ove-

den, maar eenmaal hier is er weinig wat jou tegenhoudt hem te kopen, als je tenminste zo'n 300 euro wil neertellen.'

Er zijn regels. Om de handel in bedreigde soorten tegen te gaan is er het CITES-verdrag. Dieren die met uitsterven bedreigd worden zoals walvissen, olifanten, neushoorns en dolfinen mogen niet uit het wild worden gehaald (lijst 1-dieren). Voor een aantal andere soorten geldt dat ze uitsluitend uitgevoerd mogen worden als er een CITES-vergunning is verleend. Dat gebeurt alleen als er genoeg dieren van de soort overblijven (lijst 2-dieren). Op deze lijst staan ook bedreigde dieren die in ge-

Iedereen kan in Marokko zijn kofferbak volladen met schorpioenen en meenemen naar Nederland

vangenschap zijn geboren. En dan is er een derde categorie dieren waarvan de uitvoer in de gaten wordt gehouden, de lijst 3-dieren. Behalve CITES zijn er nog de Flora en Faunawet en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, maar die hebben alleen betrekking op diersoorten die in Europa in het wild voorkomen.

Voor dieren van buiten Europa die niet met uitsterven worden bedreigd, is weinig geregeld. 'Iedereen kan in Marokko zijn kofferbak volladen met schorpioenen en die meenemen naar Nederland. De Marokkanen zijn alleen maar blij dat ze er vanaf zijn,' aldus Luijff. 'Jij kan vervolgens met je dodelijke schorpioenen over straat gaan lopen. Als je zin hebt

neem je ook je gifslangen mee. Daar zijn helemaal geen regels voor. Maar begeef je niet met je katapult of nepstool tussen de mensen, want dan heb je de poppen aan het dansen.'

Bij de Dierenbescherming bestaat sterk de indruk dat het velen vooral om een stoer imago te doen is. Exoten zijn een rage, zoals eerder de raten en pitbulls. Bij diverse verenigingen voor slangenhouders zijn zo'n 800 liefhebbers aangesloten, maar waarschijnlijk zijn er veel meer slangenbezitters. Die houden het lang niet allemaal bij één exemplaar.

niet iedere slang is giftig, maar als er een in jouw bed belandt, schrik je je toch wezenloos.' Sommige gemeenten hebben een plaatselijke verordening waarin staat dat gevaarlijke dieren niet gehouden mogen worden, maar veel gemeenten hebben dat niet. Na kwesties als de Enkhuizer lanspuntslang zijn politici vaak even gealarmeerd, maar daarna ebt de interesse ook snel weer weg. 'Je zou zo'n beest eens in de Tweede Kamer los moeten laten. Eens kijken hoe snel er dan wetgeving komt,' aldus Luijff.

een reptielenzoo in Delft, erbij gehaald. Onlangs nog, toen een 25-jarige man uit Pijnacker voor de derde keer door een van zijn slangen werd gebeten. Het ongeluk liep met een sissier af, zoals meestal. Doden zijn er in Nederland nog niet gevallen door de beet van een thuis gehouden slang.

Dierenbijsluiters

Getreuer ziet in dergelijke ongelukken geen reden de gifslangen maar te verbieden. Het zou zinloos zijn, omdat de Nederlander juist geïnteresseerd is in wat niet mag. De handel in exoten is niet meer te stoppen, dus kun je het maar beter goed regelen, redeneert de Delftenaar. Hij pleit voor een 'dierenbijsluiters' - zodat mensen bij aanschaf precies weten wat de aard van het beestje is - en voor een vergunningstelsel. Kopers moeten aantonen dat ze kennis van zaken hebben en lid zijn van een vereniging voor ze een vergunning krijgen. De sensatiezoekers haken dan wel af, verwacht Getreuer.

Hij vindt ook dat er een meldingsplicht moet komen zodat gemeenten een registratie kunnen bijhouden waar welke dieren wonen. Mocht er op zo'n adres brand uitbreken dan zijn de hulpverleners tenminste voorbereid op de dieren die ze kunnen aantreffen. Bom is het hartgrondig eens met het opzetten van zo'n registratie, niet in de laatste plaats omdat dan een stuk makkelijker achterhaald kan worden aan wie ontsnapte exemplaren toebehoren zodat deze persoon ook de rekening gepresenteerd kan krijgen voor het vangen van het dier.

Getreuer werkt momenteel mee aan een vervolgdadvies van de Raad voor Dierenaangelegenheden waarin wordt aangegeven hoe dieren die op de positieflijst staan gehouden dienen te worden. Of de minister ook dit advies niet direct in de la legt? Getreuer: 'Wij hebben goede hoop

De Raad voor Dierenaangelegenheden (RDA) heeft afgelopen jaar op verzoek van het ministerie van LNV in kaart gebracht welke zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën en vissen geschikt zijn als huisdier. Daarmee werd invulling gegeven aan artikel 33 van de Gezondheids- en Welzijnswet voor dieren (GWWD). In lijn met die wet heeft de raad in haar afweging uitsluitend gekeken of de gezondheid en het welzijn van de dieren niet te lijden hebben als ze in huis gehouden worden. Pythons, kameleons, sidderroggen, stokstaartjes, wasberen en lynxen kwamen zodoende tot verbazing van de Dierenbescherming op de positieflijst terecht.

De organisatie is het niet eens met de invulling van de lijst, maar is wel blij dat er in ieder geval een begin is gemaakt met nadenken over dierenwelzijn. Minister Veerman van Landbouw heeft het advies van de RDA echter naast zich neergelegd. Hij zal het niet omzetten in regelgeving omdat het 'toch niet te handhaven is'. Luijff: 'En cd'tjes kopiëren is wel illegaal, net alsof dát te handhaven is.' Stoere jongens moeten maar een stoere auto kopen, vindt de Dieren-

Een van de Saharaschorpioenen die in Brielle voor veel ophef zorgden toen 35 exemplaren uit een terrarium verdwenen. Foto: Serpo

Dagelijks ontsnap er ergens in Nederland een slang

bescherming. De organisatie is tegen het houden van ieder dier dat gevoed moet worden met andere levende wezens. Bom is wat milder, maar gifslangen moeten wat hem betreft simpelweg als huisdier worden verboden omdat ze door particulieren niet verantwoord te houden zijn. Hij verbaast zich over de gammele hokjes waar de dieren soms inzitten.

Een ander probleem is het serum. De regelgeving daaromtrent wordt steeds strenger. Particulieren mogen officieel geen tegengif in huis hebben en ziekenhuizen hebben het vaak ook niet wegens de hoge kosten. Dan wordt Walter Getreuer van Serpo,

dat hij er nu wel iets mee gaat doen. En als Veerman het niet doet, dan hopelijk zijn opvolger.' De roep uit de samenleving is in ieder geval luid en duidelijk, meent Getreuer. Terwijl het Dierentuinbesluit eisen stelt aan de huisvesting en verzorging van dieren in zoo's en opvangcentra, is voor de dierentuinen bij mensen thuis nog steeds zo goed als niets geregeld. Het zou eens tijd worden, vinden de experts. Omwille van de burens, maar meer nog vanwege het welzijn van Snake en de andere huis-, tuin- en keukenslangen.

Debby Vermeulen